

Sygnatura akt II Ca 1281/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Nowak (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Katarzyna Serafin-Tabor SO Beata Tabaka

Protokolant: starszy protokolant sądowy P. F.

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko (...)

o przywrócenie stanu zgodnego z prawem

na skutek apelacji strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygnatura akt VI C 372/13/S

1) prostuje zaskarżony wyrok poprzez prawidłowe oznaczenie jednostki reprezentującej (...);

2) zmienić zaskarżony wyrok w punkcie I. poprzez nadanie mu brzmienia: „nakazuje stronie pozwanej (...) dokonanie wymiany na drewniane, dźwiękoszczelne okien - o współczynniku izolacyjności akustycznej wynoszącym (...)w budynku nr (...) w G. w pomieszczeniach nr (...)wskazanych w opinii biegłego z zakresu wibroakustyki D. K. z dnia (...), stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, w terminie(...) od dnia uprawomocnienia się wyroku, a w przypadku niewykonania czynności w tym terminie upoważnia powoda K. B. do wykonania tych czynności na koszt strony pozwanej (...)

3) oddala apelację w pozostałej części;

4) nakazuje ściągnąć od (...)na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę (...) tytułem nieuiszczonych wydatków;

5) zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 3800 (trzy tysiące osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Beata Tabaka SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Serafin-Tabor

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 września 2017 roku.

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2016 roku Sąd Rejonowy nakazał stronie pozwanej (...) dokonanie wymiany na dźwiękoszczelne okien w budynku nr (...) w G. w pomieszczeniach nr (...) wskazanych w opinii biegłego z zakresu (...) D. K. z dnia (...) stanowiącej integralną część niniejszego orzeczenia, w terminie (...) od dnia uprawomocnienia się wyroku, a w przypadku niewykonania czynności w tym terminie upoważnia powoda K. B. do wykonania tych czynności na koszt strony pozwanej (...) (pkt I); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II); zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 456,08 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III) i nakazał ściągnąć od strony pozwanej (...) na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie kwotę 5.369,36 zł tytułem przypadających na stronę pozwaną wydatków (pkt IV).

Orzeczenie to zapadło w następującym stanie faktycznym:

Rodzice K. B. wzniesli budynek rodzinny w G. nr (...) w latach (...). Był on zlokalizowany w okolicach drogi tzw. „(...)”, Stanowiła ona wówczas drogę jednojezdniową. Za nią znajdowała się skarpa, fontanna i dom rodziców K. B.. Droga była stopniowo poszerzana.

Przy każdym remoncie drogi jej poziom był podnoszony. Aktualnie budynek na stanowiącej współwłasność K. B. znajduje się poniżej drogi, 7 metrów od krawędzi drogi. Zaraz za budynkiem jest pas do włączenia się do ruchu. Zdarzają się kolizje na tym pasie. Nie zostały zamontowane ekrany przeciwhałasowe.

Budynek znajduje się na końcu pasa do włączenia się do ruchu.

Budynek nie został objęty ochroną akustyczną.

Co (...) lat są wykonywane pomiary hałasu przez zarządcę drogi.

W budynku znajduje się (...). W dwóch pomieszczeniach: nr (...) są przekroczone dopuszczalne wartości poziomu dźwięku dla pory dziennej, wartość dopuszczalna wynosi (...), natomiast wartości dźwięku w podanych pomieszczeniach to odpowiednio (...). W pozostałych pomieszczeniach brak jest przekroczeń poziomu dźwięku dla pory dziennej.

Z kolei dla pory nocnej poziom dźwięku jest przekroczony w przypadku (...) pomieszczeń: nr (...) Dopuszczalna wartość poziomu dźwięku dla tych pomieszczeń wynosi (...), a wartość poziomu dźwięku kształtuje się w nich na poziomie odpowiednio: (...)

Źródłem dźwięku determinującym klimat akustyczny w pomieszczeniach domu powoda jest droga krajowa nr (...) - fala akustyczna generowana przez ruch pojazdów po tej drodze dociera do pomieszczeń jako fala bezpośrednia oraz jako fala odbita i ugięta od przeszkód terenowych i dociera do pomieszczeń budynku ze wszystkich stron.

Zmniejszenie poziomu hałasu do dopuszczalnego wymaga wymiany okien na dźwiękoszczelne.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, zeznań świadków i przesłuchania powoda, uznając je za wiarygodne. Sąd w pełni podzielił także poglądy i wnioski płynące z opinii biegłego z zakresu akustyki D. K.. W ocenie Sądu bezzasadne były zarzuty strony pozwanej, jakoby biegły wyszedł poza zakres skierowanej do niego odezwy. W kontekście tego Sąd wskazał, że jakkolwiek w zredagowanej tezie dowodowej nie pojawiły się sformułowania dotyczące przekroczenia dopuszczalnych norm, to nie może budzić wątpliwości, że tego rodzaju ustalenia są immanentnie wpisane w tezę dowodową. Mimo wniosków opinii biegłego co do kwestii wzmocnienia izolacyjności akustycznej ściany zewnętrznej i dachu Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa celem ustalenia prac jakie mają być wykonane w budynku i ich

kosztów w zakresie izolacji akustycznej ścian i dachu, albowiem powód nie sformułował żadnych roszczeń w tym zakresie (to jest co do wykonania izolacji akustycznej ścian i dachu).

W oparciu o tak ustalony i oceniony stan faktyczny Sąd Rejonowy, w pierwszej kolejności przypomniał, że problematyka ochrony przed hałasem w budynkach regulowana jest przepisami (...) z dnia z dnia (...)w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie ((...)) - wydanego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w (...) ustawy z dnia (...) (...)wskazując, że sama lokalizacja nieruchomości na terenie niebędącym obszarem chronionym akustycznie nie oznacza bowiem, że powodowi nie przysługuje ochrona prawa własności. W ocenie Sądu nie można było postawić powodowi zarzutu, że budynek został postawiony przy ruchliwej drodze. W czasie bowiem kiedy miała miejsce budowa domu droga miała zupełnie inny charakter - była zaledwie drogą jednojezdniową, a dziś jest dwujezdniowa i znajduje się tam kilka pasów ruchu, a nadto na wysokości domu powoda zlokalizowany jest pas do włączenia się do ruchu, w konsekwencji czego zatrzymywanie się i ponowne ruszanie pojazdów generuje dodatkowy hałas, niezależnie już od tego wywoływanego permanentnym ruchem pojazdów, doprowadzając do przekroczenia norm dopuszczalnego poziomu dźwięków w (...) pomieszczeniach domu powoda. W (...)pomieszczeniach budynku przekroczone są normy dopuszczalnego poziomu dźwięku, a źródłem tego stanu rzeczy jest fala akustyczna generowana przez ruch pojazdów na drodze nr (...). Taka sytuacja w ocenie Sądu niewątpliwie stanowi o zakłóceniu korzystania z nieruchomości powoda ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno - gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych (art. 144 k.c.). Podkreślił jednakże Sąd, że tego rodzaju zakłócenie nie odnosi się do całego budynku, a jedynie do (...) pomieszczeń, gdyż tylko w nich poziom dopuszczalnego dźwięku został przekroczony. W tym zakresie więc o ocenie Sądu powodowi przysługuje roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem na podstawie art. 222 § 2 k.c. W pozostałych natomiast pomieszczeniach zdaniem Sądu brak było podstaw do dokonywania wymiany okien, skoro nie doszło tam do przekroczenia norm dźwięku. Nie było także podstaw w opinii Sądu do tego, by uznać, że zmniejszenie poziomu hałasu do dopuszczalnego wymaga wymiany drzwi, albowiem powód takiej okoliczności nie wykazał.

Dlatego też Sąd stwierdził, że w granicach żądania pozwu - konieczne jest nakazanie stronie pozwanej dokonanie wymiany na dźwiękoszczelne okien w budynku nr (...) w G. w pomieszczeniach nr (...) wskazanych w opinii biegłego z zakresu (...) D. K. z dnia(...). W ocenie Sądu wskazany przez powoda termin(...)na wykonanie tej czynności był jednak niewystarczający, albowiem oczekiwanie na wykonanie okien, w tym przy uwzględnieniu procedury obowiązującej stronę pozwaną jako (...), trwa - jak przyznała strona pozwana - około (...). W związku z tym taki właśnie termin, a więc (...)(od dnia uprawomocnienia się wyroku), został określony stronie pozwanej do wykonania czynności.

W przypadku zaś, gdyby strona pozwana w tym terminie czynności nie wykonała, powód został upoważniony do wykonania ich na koszt strony pozwanej (art. 480 § 1 k.c.).

W związku z powyższym Sąd, na podstawie powołanych przepisów, częściowo uwzględnił powództwo orzekając jak w punkcie I wyroku, zaś w dalej idącym zakresie powództwo oddalił, o czym orzekł w punkcie II wyroku.

Z uwagi zaś na częściowe uwzględnienie powództwa koszty procesu zostały stosunkowo rozdzielone między stronami po myśli art. 100 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżył go w części, to jest w zakresie punktów I, III i IV, zarzucając:

1. niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności faktycznych sprawy mających znaczenie dla jej rozstrzygnięcia poprzez pominięcie w ustaleniach faktycznych okoliczności dotyczących przeznaczenia nieruchomości powoda w (...)dla obszaru wsi (...) ustanowionego Uchwałą nr (...) (...) z dnia(...) pod działalność usług komercyjnych, a także brak ustalenia jakie parametry, m.in. w zakresie izolacyjności akustycznej winny spełniać okna, które w ocenie Sądu I instancji winny zostać wymienione przez stronę pozwaną w domu powoda,

2. naruszenie art. 233 § 1 w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, tj. zaniechanie dokonania wszechstronnej oceny całego zgromadzonego w

sprawie materiału dowodowego, w szczególności pominięcie dowodu z Uchwały nr (...) (...) z dnia (...) stanowiącej akt prawa miejscowego, zgodnie z którym nieruchomości powoda zlokalizowana jest w obszarze przeznaczonym pod działalność usług komercyjnych (...),

3. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. i 286 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodu z opinii głównej oraz ustnej opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu (...) w sposób nasuwający zastrzeżenia odnośnie logiki oraz adekwatności co do poczynionych na ich podstawie ustaleń, wyrażające się w przyjęciu tejże opinii jako w pełni miarodajnej i wystarczającej dla poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie na okoliczność, że wymiana okien jest zasadna celem przywrócenia stanu zgodnego z prawem w sytuacji, gdy biegły sam zaznaczył, że nie posiada specjalistycznej wiedzy z zakresu budownictwa i jedynie sugeruje wymianę okien na dźwiękoszczelne jako sposób ograniczenia przenikalności akustycznej do wnętrza budynku powoda,

4. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez dokonanie nadinterpretacji mocy dowodowej opinii głównej oraz ustnej opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu (...) wyrażające się w wyprowadzeniu z tegoż materiału dowodowego wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego polegających na przyjęciu, że, hałas ma charakter nieustanny, w sytuacji, gdy opisane w opinii przez biegłego przekroczenia były stwierdzone w czasie (...) najniekorzystniejszych godzin w ciągu dnia między (...) i w czasie nieprzerwanie (...) najniekorzystniejszych minut w ciągu nocy między godz. (...), a zatem brak było podstaw do formułowania uogólnionej oceny, że przekroczenia wskazywane przez biegłego mają charakter nieustanny,

5. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wyrażające się w przyjęciu przez Sąd, że:

a) zmniejszenie poziomu hałasu do dopuszczalnego wymaga wymiany okien na dźwiękoszczelne, w sytuacji, gdy w świetle ustnej uzupełniającej opinii biegłego nie ulega wątpliwości, że wymiana okien jest jednym z sugerowanych sposobów ograniczenia przenikalności hałasu, zaś powód nie sformułował żadnych wniosków dowodowych, które pozwoliłyby określić parametry okien jakie przy uwzględnieniu co do zasady roszczenia winny zostać zamontowane w domu powoda,

b) okna winny zostać wymienione na dźwiękoszczelne, w sytuacji, gdy zgodnie z doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego rozumowania każde okno w pewnym zakresie pełni funkcję przeszkody odbijającej lub utrudniającej przenikanie do pomieszczenia dźwięku z zewnątrz, a na rynku nie występują okna, które są dźwiękoszczelne a jedynie różnorodne produkty, które ze względu na zastosowaną technologię produkcji mogą posiadać podwyższone parametry w zakresie izolacyjności akustycznej i potocznie są nazywane oknami dźwiękoszczelnymi,

c) w pomieszczeniach, w których biegły stwierdził przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przekroczenia mają charakter nieustanny, w sytuacji, gdy w świetle treści opinii biegłego można stwierdzić, iż natężenie hałasu ma charakter zmienny a przekroczenia występują wyłącznie w tzw. najmniej korzystnym okresie wykonywania pomiarów,

d) rozbudowa drogi, w szczególności dobudowanie tzw. pasa „włączeniowego” powoduje zwiększenie natężenia hałasu;

e) okres (...) od daty uprawomocnienia się orzeczenia jest wystarczający na realizację obowiązku nałożonego orzeczeniem Sądu, w sytuacji, gdy same procedury pozwalające zawrzeć umowę na wykonanie tego typu robót zajmują ok. (...),

6. naruszenie art. 325 k.p.c. polegające na sformułowaniu rozstrzygnięcia o żądaniach powoda w pkt I sentencji wyroku, w sposób stwarzający wątpliwości co do jego treści, zakresu obowiązku nałożonego na stronę pozwaną i uniemożliwiający w istocie jego wykonanie;

7. naruszenie art. 144 k.c. poprzez jego nieprawidłową wykładnię polegającą na nieuwzględnieniu przez Sąd I instancji, że stosownie do treści powołanego przepisu ocena zakłócania korzystania z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę winna uwzględniać czynniki wyznaczające granice dopuszczalnych immisji tj. społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunki miejscowe, zaś w powołanej normie ustawodawca wyraźnie przywiązuje wagę nie do samego prawa własności jakie przysługuje właścicielowi poszukującemu ochrony prawnej na przedmiotowej podstawie prawnej lecz przeznaczeniu nieruchomości, której dotyczy konkretna sprawa,

8. naruszenie art. 144 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na powiązaniu uprawnienia powoda do domagania się nakazania stronie pozwanej wymiany okien z jego prawem własności nieruchomości, na której posadowiony jest budynek mieszkalny, a z całkowitym pominięciem, że społeczno-gospodarcze przeznaczenie nieruchomości powoda to obszar usług komercyjnych, co znajduje odzwierciedlenie w (...), stanowiącym akt prawa miejscowego;

9. naruszenie art. 222 § 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. polegające na błędnym zastosowaniu poprzez przyjęcie przez Sąd I instancji, że strona pozwana narusza prawa własności powoda zaś powód udowodnił, że adekwatnym środkiem przywrócenia stanu zgodnego z prawem pozostaje wymiana przez stronę pozwaną okien w domu powoda.

Wskazując na opisane wyżej zarzuty pozwany wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa w części, w jakiej zostało ono uwzględnione przez Sąd I instancji oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm prawem przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Uzupełniając postępowanie dowodowe Sąd Okręgowy ustalił, że:

Okna w pomieszczeniach nr(...) powinny mieć izolacyjność akustyczną na poziomie (...). Obecnie zamontowane mają ok(...). Przyjęcie okien o parametrze izolacyjności akustycznej wynoszącej (...) powinno znacząco podnieść komfort oraz zmniejszyć poziom dźwięku w pomieszczeniach powoda. Wymiana okien jest najprostszym, najmniej kosztownym oraz najmniej pracochłonnym sposobem ograniczenia przenoszenia hałasu do wartości dopuszczalnych. Obecnie dopuszczalny poziom hałasu został przekroczony w związku z powstaniem dodatkowego źródła dźwięku jakim jest droga szybkiego ruchu (...)

Dowód: opinia biegłego w zakresie budownictwa (...) (k.398 – 414)

Powyżej opisanych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o powołany opinię biegłego, która była jasna, logiczna i nie budziła wątpliwości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jedynie w niewielkim zakresie podlegała uwzględnieniu.

Sąd Odwoławczy podziela ustalenia faktyczne, dokonane przez Sąd I Instancji i uznaje je za własne.

Rozpoczynając od zarzuty nieprawidłowej oceny dowodów dokonanej przez Sąd I instancji stwierdzić należy, że także ten zarzut nie zasługiwał na uwzględnienie. Należy wskazać, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd zasady swobodnej oceny dowodów wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i -

ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok SN z dnia 10.06.1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (wyrok SA w Warszawie 17.05.2012 r., I ACa 31/12). Same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska (wyrok SN z dnia 12.04. 2012 r., I UK 347/11). W niniejszej sprawie tak definiowanych uchybień swobodnej oceny dowodów nie było, a ocena Sądu I instancji zakwestionowanych w apelacji dowodów nie uchybiała tym zasadom. Jednocześnie podkreślić należy, że do skutecznego zakwestionowania oceny dowodów dokonanej przez Sąd bezpośrednio dowody przyprowadzający nie jest wystarczające zaprzeczenie zgody na ocenę dokonaną przez Sąd, a niezbędne jest zaprezentowanie takich argumentów, które nie pozwolą pozostawić oceny dowodów Sądu I instancji jako wiążącej, bo zgodnej ze wspomnianymi zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Odnośnie wskazanej podstawy prawnej oraz omówienia zakresu zastosowania art 144 k.c. Sąd Okręgowy w całości podziela rozważania prawne Sądu Rejonowego. Teoretyczne rozważania Sądu Rejonowego wymagają uzupełnienia o następujące wskazania. Artykuł 144 ustanawia zakaz tylko takich działań właściciela nieruchomości, które przekraczają granice, poza którymi działania te przestają być uprawnieniem wynikającym z własności, a stają się działaniem bezprawnym, bez względu na winę tego, kto dopuścił się zakłóceń, i na szkodę wyrządzoną na nieruchomości sąsiedniej. Granice te określa przeciętna miara zakłóceń wynikająca - z jednej strony - ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości, a z drugiej strony - ze stosunków miejscowych. Nie są natomiast zakłóceniami, o jakich mowa w art. 144, budowa albo utrzymywanie okien skierowanych na nieruchomość sąsiednią, gdyż nie jest to działanie lub zaniechanie wywołujące immisję pośrednią na nieruchomość sąsiednią. Ustanowione w art. 144 kryterium zakłóceń (przeciętna miara) określone jest przez dwa czynniki połączone ze sobą koniunkcją "i". Oznacza to, że do ustalenia, czy mamy do czynienia z przekroczeniem przeciętnej miary, niezbędna jest ocena, czy działanie lub zaniechanie zakłóca korzystanie z nieruchomości ponad przeciętną miarę wynikającą nie tylko ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości, ale także ze stosunków miejscowych. (tak: Jacek Gudowski (red.), Jolanta Rudnicka, Grzegorz Rudnicki, Stanisław Rudnicki, Komentarz do art.144 Kodeksu cywilnego)

Powyższe wymagało szczególnego podkreślenia albowiem Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że sąsiedztwo ruchliwej drogi zakłóca korzystanie z działki powoda ponad przeciętną miarę wynikającą ze społeczno - gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych, co było całkowicie prawidłowe.

W kontekście powyższego wskazać należy, iż jak wynika z ustaleń poczynionych w toku niniejszego postępowania nieruchomość powoda w (...) dla obszaru (...) ustanowionego Uchwałą nr (...) (...) z dnia (...) jest przeznaczona pod działalność usług komercyjnych. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie przewidział zatem dla nieruchomości powoda ochrony akustycznej. Nie oznaczało to jednak, wbrew sugestiom apelacji, iż na nieruchomości powoda dozwolone (jako logiczna konsekwencja sąsiedztwa ruchliwej drogi) są przekroczenia norm poziomu hałasu. Skoro ocena przeciętnej miary dokonywana przez pryzmat społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości musi mieć obiektywny charakter, a zatem konieczne jest jej odniesienie do rodzaju, charakteru i funkcji gospodarczej nieruchomości, to wskazać należy, iż skoro nieruchomość powoda nie jest przeznaczona na prowadzenie działalności gospodarczej, lecz stanowi budynek mieszkalny, to też bliskie sąsiedztwo ruchliwej drogi, która generuje hałas, niezależnie od przeznaczenia gruntu powoda w (...) - stanowi zakłócanie korzystania z nieruchomości ponad przeciętną miarę wynikającą ze społeczno - gospodarczego przeznaczenia nieruchomości.

W odniesieniu zaś do kryterium stosunków miejscowych, wskazać należy, iż kryterium to nakazuje mieć na uwadze występujący aktualnie i przyjęty przez większość sposób używania nieruchomości na danym terenie oraz towarzyszące temu zapatrywania innych osób. Duże znaczenie w tym zakresie należy także przypisać charakterowi danego

środowiska; dla ustalenia bowiem dozwolonej (przeciętnej) miary zakłóceń istotne jest to, czy określone działanie ma miejsce na wsi, w mieście, na obszarze przemysłowym, czy wreszcie – terenie uzdrowiskowym lub rekreacyjnym. Istotne mogą okazać się również takie czynniki jak położenie nieruchomości sąsiednich, czas trwania zakłóceń oraz ich intensywność, jak również pora w jakiej one występują. Wypada też zaznaczyć, że stosunki miejscowe powinny być ustalane nie tylko w odniesieniu do dotkniętych immisjami nieruchomości sąsiednich, lecz również z uwzględnieniem nieruchomości wyjściowej (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8.01.2009 roku, sygn. akt I CNP 82/08). Należy także podkreślić, iż ocena przeciętnej miary dokonywana przez pryzmat stosunków miejscowych nie może mieć charakteru abstrakcyjnego; musi ona bowiem uwzględniać konkretną – w danym miejscu i czasie – rzeczywistość. Jednocześnie jednak ocena taka powinna być dokonana na podstawie obiektywnych warunków panujących w środowisku osób zamieszkujących na danym terenie, a nie na podstawie subiektywnych odczuć osób, których przestrzeń w miejscu zamieszkiwania w następstwie podejmowania określonych działań (w tym realizacji inwestycji) uległaby ograniczeniu. W tym kontekście wskazać należy, że choć tereny wzdłuż drogi krajowej Nr (...) to w znacznej części grunty wykorzystywane pod działalność usługową – to jednak zgodzić należało się z Sądem I instancji, iż nie można było postawić powodowi zarzutu, że po pierwsze budynek ten ma inne przeznaczenie, a po drugie, że postawiony został przy ruchliwej drodze. Słusznie Sąd I instancji wskazał, że w czasie kiedy miała miejsce budowa domu droga miała zupełnie inny charakter - była zaledwie drogą jednojezdniową, a dziś jest dwujezdniowa i znajduje się tam kilka pasów ruchu, a nadto na wysokości domu powoda zlokalizowany jest pas do włączenia się do ruchu, w konsekwencji czego zatrzymywanie się i ponowne ruszanie pojazdów generuje dodatkowy hałas, niezależnie już od tego wywołwanego permanentnym ruchem pojazdów, doprowadzając do przekroczenia norm dopuszczalnego poziomu dźwięków w domu powoda.

Podsumowując wskazać należy, że Prawidłowo Sąd I instancji uznał, że zasadność roszczenia powoda wynikała z faktu, że działania strony pozwanej zakłócają korzystanie z nieruchomości strony powodowej ponad przeciętą miarę wynikającą zarówno ze społeczno - gospodarczego przeznaczenia nieruchomości, jak i ze stosunków miejscowych. Samemu więc sposobowi rozstrzygnięcia nie można było czynić zarzutu nieprawidłowości.

Sąd Okręgowy musiał jednak orzec reformatoryjnie ze względu na konieczność doprecyzowania zakresu obowiązku nałożonego na stronę pozwaną w sposób umożliwiający mu ich wykonanie, który to obowiązek został precyzyjnie ustalony dopiero na etapie postępowania odwoławczego poprzez sięgnięcie do opinii biegłego do spraw budownictwa.

W związku z powyższym apelacja zasługiwała jedynie na częściowe uwzględnienie. Sąd Okręgowy działając na zasadzie art 386 § 1 k.p.c.

O kosztach sądowych należnych Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Krakowie orzeczono w pkt 6 wyroku podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych stosując odpowiednio art. 98 k.p.c. Koszty sądowe, które nakazano ściągnąć od pozwanego w łącznej wysokości 1.324,85 zł obejmują wydatki pokryte tymczasowo przez Skarb Państwa związane z przeprowadzonym w toku postępowania odwoławczego dowodów z opinii biegłego.

O kosztach postępowania za II Instancji Sąd Okręgowy orzekł na zasadzie art 98 par 1 i 3 k.p.c. i § 2 pkt 5 i par 10 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.) wg brzmienia z daty wnoszenia apelacji zasądzając zwrot wynagrodzenia w kwocie 3.800 zł.

SSO Beata Tabaka SSO Anna Nowak SSO Katarzyna Serafin-Tabor